

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
TIMOFTI Vladimir
TOMA Nadejda
MORARU Petru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Poiane Anatolie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 iulie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, în cauza penală privindu-l pe

POIANE Anatolie Vasile, *născut la 06 iulie 1965, originar din s. Găbăiești, r-nul Călărași și domiciliat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Prepeliței 19.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.12.2013 – 03.07.2014;

Instanța de apel: 29.07.2014 – 24.02.2015;

Instanța de recurs: 14.05.2015 – 30.06.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 iulie 2014, Poiane A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicată lui Poiane A., a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, *de fapt*, Poiane A. la 31 iulie 2013, în jurul orelor 10.00, aflându-se în casa situată pe str. Prepeliței 19 din mun. Chișinău, în urma unui conflict cu Gozin E., i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2785/D din 16.11.2013, contuzia globului ocular drept, care au dus la pierderea completă a vederii și care se califică ca vătămare corporală gravă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului Poiane A. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către procuror și inculpat.

3.1. Acuzatorul de stat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, cu excluderea art. 90 Cod penal, întrucât instanța de fond nu a ținut cont de pericolul social sporit al acțiunilor inculpatului și de circumstanțele comiterii infracțiunii.

De asemenea, apelantul a mai invocat că prima instanță nu a luat în considerare faptul că inculpatul se caracterizează negativ la locul de trai, este scandalagiu, are un comportament neadecvat care a generat repetate adresări a soției sale Poiane L. către organele de drept, astfel suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va atinge scopul propus de legea penală și anume de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului.

3.2. Inculpatul, potrivit cererii declarate, a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de cele incriminate, din motiv că fapta imputată nu a fost săvârșită de dînsul.

În susținerea apelului, inculpatul a indicat că sentința contestată este ilegală din motiv că instanța de fond la examinarea cauzei nu a respectat cerințele art. 101 alin. (1), (4), (5) Cod de procedură penală și nu a dat o apreciere cuvenită prin prisma acestui articol probelor administrate, or instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor, mai mult ca atît, hotărîrea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, însă prima instanță a ignorat aceste prevederi ale legislației.

De asemenea, apelantul a mai menționat că instanța de judecată la emiterea sentinței de condamnare nu a dat o apreciere cuvenită fiecărei probe în parte, nu s-a expus concret asupra lor și importanța fiecăreia, mai mult ca atît instanța de fond nu indică concret care probe au referință la învinuirea adusă lui, ci le-a descris ca în rechizitoriu, ceea ce contravine prevederilor art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, a fost respins apelul declarat de către inculpatul Poiane A. și s-a admis parțial apelul procurorului, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea, în această parte, a unei noi hotărâri, potrivit căreia lui Poiane A., în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, reieșind din probele administrate și cercetate suplimentar în cadrul ședinței de judecată, s-a constatat cu certitudine că argumentele invocate în apel de către inculpat, în particular care se referă la faptul că instanța de fond la examinarea cauzei nu a respectat cerințele art. 101 alin. (1), (4), (5) Cod de procedură penală și nu a dat o apreciere cuvenită prin prisma acestui articol probelor invocate, sunt declarative, lipsite de suport legal și probant, or la examinarea cauzei în instanța de fond s-a ținut cont de prevederile legii procesuale, fiecare probă în partea fiind analizată conform prevederilor Codului de procedură penală, de asemenea, instanța de apel a indicat că argumentele invocate în apelul inculpatului sunt nefondate, fiind invocate cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru infracțiunea imputată.

Referitor la apelul declarat de către acuzatorul de stat, instanța de apel l-a considerat întemeiat menționând că la examinarea cauzei, instanța de fond just a stabilit circumstanțele cauzei și a constatat că a fost dovedită vinovăția lui Poiane A., dar la stabilirea pedepsei în privința ultimului, eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Or, în atare circumstanțe, instanța nu a ținut cont în deplină măsură de instituția individualizării pedepsei, prin care se înțelege operațiunea de adnotare a pedepsei și a executării ei la cazul concret și la persoana infractorului, astfel încât să se asigure scopul ei și să se realizeze finalitatea răspunderii penale.

Totodată, s-a specificat că aplicând suspendarea executării pedepsei pe un termen de 3 ani, nu s-a ținut cont de pericolul social sporit al acțiunilor inculpatului, de circumstanțele comiterii infracțiunii, la fel nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul se caracterizează negativ la locul de trai, este scandalagiu și comportamentul neadecvat al acestuia a generat repetate adresări a soției sale către organele de drept. Corectarea inculpatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea faptei infracționale săvârșite.

6. Nefiind de acord cu soluțiile adoptate de instanțele ierarhic inferioare, avocatul Cazacu V. acționând în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Poiane A., deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Potrivit textului recursului ordinar declarat, recurentul invocă următoarele argumente în vederea susținerii poziției sale:

- instanța de apel a enumerat depozițiile martorilor audiați în ședința de judecată a instanței de fond, fără a da o apreciere acestora;

- instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare și nu au dat o apreciere corespunzătoare declarațiilor date de către partea vătămată Gozin E., care a declarat în repetate rânduri în cadrul ședinței de judecată că traumarea ochiului și pierderea vederii a fost condiționată de aparatul electric cu care a lucrat;

- nu au fost apreciate la justa valoare declarațiile martorilor: Sîrghi L. și Trifan A.;

- declarațiile martorilor: Stoica E., Stoica R. și Răilean V., urmează a fi apreciate critic, deoarece ei în cadrul urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată au depus

mărturii din spusele părții vătămate Gozin Eu. declarate în cadrul urmăririi penale, de la care în instanța de judecată a renunțat și le consideră ca probe indirecte;

- instanța de fond, contrar exigențelor stipulate în art. 394 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a sentinței nu a arătat din care considerente acceptă probele acuzării și de ce se resping probele apărării, inclusiv și depozițiile părții vătămate, date în susținerea nevinovăției inculpatului;

- dispozitivul hotărârii adoptat de instanța de apel, este în contradicție cu partea motivantă a acesteia, potrivit căreia s-a menționat: „*de a casa integral sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03 iulie 2014*”, iar în dispozitiv, sentința a fost casată doar în partea stabilirii pedepsei;

- concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

De drept, recursul avocatului este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu dispoziția art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Vs. în numele inculpatului, menționând că consideră neîntemeiate argumentele apărătorului privitor la nevinovăția lui Poiane A. în baza art. 151 Cod penal și solicitând respingerea recursului ca inadmisibil, dat fiind că chestiunea de apreciere a probelor invocate de recurent ține de starea de fapt a cauzei și un asemenea temei de casare nu este prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Poiane A., pentru considerentele arătate în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărârii atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, atunci când eroarea judiciară poate fi corectată de către instanța de recurs la etapa judecării acestuia.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, cu dispunerea achitării inculpatului, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Relevante cauzei sunt prevederile expuse de legiuitor în art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată*.

De asemenea, incidente cauzei sunt și cele stipulate în art. 93 Cod de procedură penală potrivit cărora probele sunt elemente de fapt care pot fi folosite în procesul penal

ca probe dacă ele au fost dobândite de organul de urmărire penală sau de alte părți în proces, cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală.

Colegiul penal lărgit menționează și despre reglementările conținute în art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora toate probele administrate în cauză trebuie să fie verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar ulterior, analizate în coroborarea lor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității informației ce o conțin.

Persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii ale infracțiunii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. În sensul art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Deci, instanța de recurs constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze de către instanțele ierarhic inferioare, iar erorile admise urmează a fi corectate în ordinea procedurii de recurs, prin casarea hotărârii atacate și dispunerea achitării lui Poiane A. pe art. 151 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin urmare, din analiza textuală a recursului declarat de apărătorul inculpatului, Colegiul lărgit conchide că, în esență, recurentul nu este de acord cu soluția adoptată de instanțele ierarhic inferioare privitor la dispunerea condamnării inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, invocând că probatoriul administrat, la caz, nu demonstrează indubitabil vinovăția acestuia de cele incriminate, din care considerente se solicită achitarea lui Poiane A.

De drept, recursul avocatului este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, pct. 6) stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Pe când pct. 8) menționat prevede că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Așadar, Colegiul lărgit verificând argumentele expuse în textul recursului, în raport cu actele cauzei, constată că judecând apelul instanța de apel, precum și cea de fond, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, prin urmare confirmându-se cele menționate de recurent.

Argumentele aduse de titularul recursului, în susținerea poziției sale, sunt considerate drept întemeiate și pasibile admiterii în principiu, pentru considerentele ce urmează.

La caz, Colegiul lărgit constată că, de către instanța de apel, Poiane A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru faptul că, la 31 iulie 2013, în jurul orelor 10.00, aflându-se în casa situată pe str. Prepeliței 19 din mun. Chișinău, în urma unui conflict cu Gozin E., i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2785/D din 16.11.2013, contuzia globului ocular drept, care au dus la pierderea completă a vederii și care se califică ca vătămare corporală gravă.

De altfel, pentru aceleași fapte s-a dispus condamnarea lui Poiane A. și de către prima instanță, doar că în partea stabilirii pedepsei, ultimul a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal și suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

La baza condamnării inculpatului, instanța de apel a pus următoarele probe cercetate în cadrul ședinței de judecată din data de 24.02.2015:

- declarațiile martorului Sîrghi L., care fiind audiată în instanța de fond a relatat că îl cunoaște atît pe inculpat, cît și pe partea vătămată, dat fiind că sunt vecini. Aceasta cunoaște din spusele lui Gozin Eu. că prin luna august 2013, ultimul a venit și i-a povestit că lucra la un verișor de al său la un „stanoc” și a fost lovit cu o piatră în ochi, după care a fost la spital;

- declarațiile martorului Trifan A., date în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond și care a relatat că îl cunoaște pe Poiane A. și Gozin Eu., deoarece sunt vecini. În toamna anului 2013, el se ducea la magazin, iar Gozin Eu. se ridica la deal și întrebându-l ce este cu ochiul, i-a spus că a tăiat cu „bulgarca” și ceva îi căzuse în ochi, ochiul fiindu-i roșu;

- declarațiile martorului Railean V., care a menționat în cadrul ședinței de judecată că îl cunoaște pe inculpat și pe partea vătămată, deoarece anterior activase în Sectorul de Poliție nr. 6 al IP sector Centru, iar la data de 17 august 2013, se adresase Gozin Eu. la SP pentru a depune o plîngere. Gozin Eu. a comunicat că a fost agresat de cumnatul său Poiane A. la domiciliu, însă din anumite considerente, nu s-a adresat îndată la poliție pentru a depune plîngere, comunicînd că a fost internat în Spitalul Republican, unde i-a fost efectuată operație în regiunea ochiului, fiind lovit de către cumnatul său Poiane A., după care s-a dispus efectuarea și expertizei medico-legale în privința lui Gozin Eu. în baza plîngerii sale;

- declarațiile martorului Railean V., care a relatat instanței că de la spital a fost înștiințat de cazul dat, a verificat unde a fost internat Gozin Eu., după care a luat fișa medicală a acestuia, întrebându-l care au fost circumstanțele producerii incidentului, la care Gozin Eu. i-a comunicat că se afla împreună cu cumnatul său Poiane A. la domiciliu, unde locuiau ambii, Poiane A. se afla în stare de ebrietate la etajul doi al casei și la un moment dat i-a aruncat actele de identitate la podea și el aplecîndu-se să le ridice, în acel moment Poiane A. i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea ochiului. Soția lui Poiane A. a telefonat la SP și a solicitat ajutor din motiv că avea conflict cu soțul său, după care deplasîndu-se la fața locului, soția acestuia a depus plîngere. Cînd

am sosit la fața locului conflictul era deja aplanat puțin, însă doamna a comunicat că soțul său a numit-o cu cuvinte necenzurate, el permanent întrebuințează băuturi alcoolice și începe situații de conflict la domiciliu. Poiane L. a mai comunicat că fratele ei - Gozin Eu. fusese internat în spital dat fiind că a fost agresat de către soțul ei, însă nu a spus circumstanțele cum avusese loc incidentul menționând că fratele dînsei ulterior va veni la SP să depună plîngere. Poiane L. nu se referise la care dată, însă a spus că a fost un conflict între Gozin Eu. și Poiane A. și ca urmare Gozin Eu. se află în spital. Peste cîteva zile, la 17 august 2013, Gozin Eu. s-a adresat la SP, unde a depus plîngere precum că fusese agresat fizic de Poiane A. și fiind audiat a declarat că a fost lovit cu piciorul în ochi și se observa că avea leziuni la ochi;

- declarațiile martorului Stoica E., care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a relatat instanței că îl cunoaște pe inculpat, este soțul nepoatei sale, iar partea vătămată Gozin Eu. îi este nepot și este în relații normale, iar cu Poiane A., nu se află în nici o relație și nici nu sunt certați. Nu știe nimic privitor la trauma lui Gozin Eu. Într-o seară venise la ea Gozin Eu. avînd ochiul roșu, fiind noaptea, el a stat la ea vreo două săptămîni, spunîndu-i că Poiane A. l-a bătut;

- cererea părții vătămate Gozin Eu. depusă către IP s. Centru din 17.08.2013 prin care a solicitat organelor de poliție să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe cet. Poiane A., care la data de 31 iulie 2013 aproximativ la orele 10.00, l-a lovit cu piciorul în regiunea ochiului drept provocîndu-i leziuni corporale și dureri fizice;

- raportul colaboratorului SP nr. 6 al IP Centru V. Railean din 28.10.2013, adresat Șefului SUP al IP Centru, prin care a solicitat înregistrarea materialului R-2 cu nr. 10680 din 17.08.2013 referitor la faptul că, la 31 iulie 2013, în jurul orelor 10.00 cet. Gozin Eu., aflîndu-se în domiciliu mun. Chișinău, or. Codru str. Prepeleța nr.19, a fost agresat fizic de către Poiane A., în urma căruia i-a fost provocată vătămarea corporală gravă, conform raportului de constatare medico-legală cu nr. 2049/D din 22.10.2013.

- raportul de constatare medico-legală nr. 2785/D din 16.11.2013, potrivit căruia s-a constatat că contuzia globului ocular drept cu inclavare irisului în ruptura limbale subconjunctivale, care au dus la pierderea completă a vederii (VIS- OD=0), care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, are drept consecință o incapacitate permanentă de muncă mai mult de o treime și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă. în momentul cauzării leziunilor s-a acționat cu o putere suficientă. Luînd în considerație caracterul leziunii corporale, formarea ei prin automutilare este puțin probabilă;

- încheiere pe materialul înregistrat în Registrul nr. 2 de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente nr.10293 din 09.08.2013;

- procesul-verbal de confruntare din 13.11.2013 dintre partea vătămată Gozin Eu. și Poiane A.

Subsidiar, celor expuse supra și spre deosebire de instanța de apel, instanța de fond a mai pus la baza condamnării inculpatului și declarațiile părții vătămate potrivit cărora:

- Gozin Eu. a explicat instanței că îl cunoaște pe inculpatul Poiane A., este nașul

său de cununie și sunt în relații normale. Dînsul locuiește pe str. Prepeleța nr. 19 din mun. Chișinău împreună cu familia inculpatului din 2001. La 31 iulie 2013, făcea reparație în casă, fiind în stare de ebrietate, lucra cu un aparat de tăiat metal (bulgarcă) și de la acesta s-a rupt un disc și i-a nimerit o așchie în ochi, după care s-a ridicat la al doilea etaj al casei și și-a șters ochiul observînd că curgea ceva din ochi. Apoi a venit Poiane A., el fiind în stare de ebrietate, între ei s-a iscat o ceartă. Lui Poiane A. nu-i plăcea cînd partea vătămată se afla în stare de ebrietate și după ce s-au certat, el a ieșit din casă, plecînd la o construcție și a stat acolo. Seara a intrat pe poartă plecînd în garajul de vară, unde a stat vre-o 4-5 zile. La 09 august 2013, cînd se afla în stare de ebrietate, Poiane A. a chemat poliția de sector și ambulanța, iar partea vătămată a fost dusă la spital aflîndu-se două zile sub picurătoare. La 10 august 2013 a fost luat din spital de către verișorul său și a locuit la el o săptămîină, după care s-a întîlnit cu sora sa, spunîndu-i să vină acasă, întorcîndu-se acasă, pe la sfîrșitul lui septembrie 2013 a plecat la gazdă. Partea vătămată a mai indicat că cu Poiane A. se certau, însă nu au fost cazuri ca să-l lovească. Era în stare de ebrietate și nu știe ce a făcut, i-ar la urmărirea penală nu era în stare de ebrietate, el se lovise cu „bulgarca”, tăia niște sîrmă și se rupsesse discul, o bucată din disc sărise, o așchie de 2-3 mm., „bulgarca” este la cumnatul său acasă. După ce i-a fost scoasă așchia, începuse să-i curgă sînge din ochi, pe care l-a șters cu șervețelul.

Deci, acestea sunt probele administrate și cercetate de instanțe, care au fost puse la baza condamnării lui Poiane A. în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

Pe de altă parte, se constată că pe tot parcursul judecării cauzei inculpatul Poiane A. nu și-a recunoscut vina de cele incriminate, pledînd pentru nevinovăția sa și solicitînd achitarea de cele incriminate, dat fiind că nu a comis faptele infracționale în circumstanțele descrise în rechizitoriu și reținute de instanțe ca săvîrșite de dînsul.

În acest context, amintim că, în conformitate cu art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de legea procesual-penală, prin mecanismele prevăzute de cod, astfel, principiul legalității avînd o aplicare directă.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Sarcina probei în cauzele penale este pusă în seama procurorului, iar concluziile despre vinovăție nu pot fi bazate pe presupuneri. Unul din principiile generale ale procesului penal, prezumpția de nevinovăție, stipulat în art. 8 Cod de procedură penală, prevede că persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Față de cele ce preced, coroborat cu probele puse la baza condamnării lui Poiane A.,

Colegiul lărgit statuează că versiunea înaintată de inculpat precum că nu a săvârșit infracțiunea de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă în privința lui Gozin Eu., nu a fost combătută de careva probe indubitabile prezentate de partea acuzării.

Or, Colegiul lărgit specifică că Curtea Europeană, în cauza „*Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c/Allemagne din 12.07.2001*”, menționează că statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare – realizării acestei obligații.

Judecătorul, apreciind circumstanțele cauzei, nu trebuie să se refere la verosimilitatea sau neverosimilitatea lor. El trebuie să aprecieze veridicitatea acestora reieșind din probele anexate. Nici o hotărâre judecătorească în cauzele penale nu se poate baza pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii procesual-penale, se interpretează în favoarea celui bănuțitului, învinuitului, inculpatului.

În art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală este specificat că instanța judecătorească nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică, într-un proces contradictoriu instanța este nepărtinitoare. Dacă instanța ar avea atribuția activă de a culege probe - „*tertio non datur*”.

Printr-o altă prevedere legală, art. 26 alin. (2) Cod de procedură penală, se arată că judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă. Deci, la soluționarea cauzei instanța va reieși din probele care sunt prezentate de către părți. Stabilirea adevărului va depinde de abilitatea părții acuzării și apărării în administrarea probelor.

Același lucru este consfințit și în art. 314 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea lor, inclusiv să audieze inculpatul, partea vătămată, martorii, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze și alte probe prevăzute de lege.

Față de cele ce preced, Colegiul lărgit menționează că, în speță, nu există careva probe indubitabile în confirmarea vinovăției lui Poiane A. de cele incriminate, mai mult, se conchide că instanța de fond drept probă decisivă pusă la baza vinovăției inculpatului a reținut declarațiile părții vătămate, care însă de la o etapă a procesului penal la alta au fost schimbate de Gozin Eu., iar contradicțiile și noua versiune a părții vătămate nu a fost analizată minuțios de către instanță în coroborare cu celelalte probe și nu i s-a dat o apreciere, declarațiile ultimului fiind doar redate în textul sentinței, așa cum au fost relatate de acesta.

Astfel, dacă declarațiile părții vătămate la etapa urmăririi penale, erau consecvente,

atunci la judecarea cauzei de către prima instanță, Gozin Eu. și-a schimbat depozițiile, menționând că ochiul drept și l-a accidentat când lucra cu un ferestruu circular.

Prin urmare, având în vedere că, *de facto*, învinuirea imputată lui Poiane A., se bazează pe declarațiile părții vătămate Gozin Eu., acestea totuși nu au fost puse la baza condamnării lui de către instanța de apel și în general nu au fost redată în textul deciziei adoptate, cu toate că instanța le-a cercetat în cadrul ședinței de judecată din data de 24.02.2015. (f.d. 184-188)

Este necesar de reținut că în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate. Cercetarea judecătorească are ca obiect, în primul rând, administrarea probelor ca cerință a principiului nemijlocirii ședinței de judecată în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată.

Principala problemă pusă în discuție pe o cauză penală este vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată. În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența săvârșirii faptei de către inculpat în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Instanța de recurs apreciază că, simpla existență a unor relații ostile între persoana acuzată și partea vătămată nu justifică reținerea vinovăției inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

Pe altă linie de considerente, instanța de recurs consideră relevant de a face trimitere la câteva acte procesuale din materialele dosarului, care nu se conciliază, și anume:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii întocmit la 31 octombrie 2013, potrivit căruia se constată că Gozin Eu. s-a adresat organelor competente în vederea atragerii la răspunderea penală a cet. Poiane A., care la 31.07.2013, l-a lovit în regiunea ochiului și i-a provocat leziuni corporale și dureri fizice. Cererea lui Gozin Eu. datează cu 17 august 2013; (f.d. 5)

- după care, se constată că victima a fost audiată la 16.08.2013 și potrivit procesului-verbal, Gozin Eu. a indicat că, la 31.07.2013, a fost agresat fizic de cet. Poiane Eu., care era în stare de ebrietate și care i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea ochiului drept, apoi dînsul a fugit de acasă și nu s-a întors pînă la data de 09.08.2013. La data nominalizată, s-a certat iarăși cu Poiane A. și fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată a fost dus la spitalul Sfînta Treime și internat pentru trei zile; (f.d. 7)

- scrisoarea vice-directorului Spitalului Clinic Republican potrivit căreia se confirmă că cet. Gozin Eu. s-a aflat la tratament în secția oftalmologie în perioada 13.08.2013 – 16.08.2013; (f.d. 11)

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2049/D din 23 august 2013, potrivit căruia s-a constatat că: „Datele documentelor medicale: Este prezentată fișa medicală de staționar nr. 17519 IMSP Spitalul Clinic Republican din care rezultă că cet. Gozin Eu. a. n. 1968 s-a internat la 13.08.2013 ora 15:30 cu d-cul: OS contuzia a globului ocular cu ruptura sclerotică și inclavare irisului. La internare: traumatism cu două zile în urmă, cu stare sincopală, acuză cefalee, contuzia globului ocular stîng. Obiectiv: în pulmonii respirație veziculară. Zgomotele cordului ritmice. TA 150/100 mm Hg. Ps 70 b. min.

Abdomenul moale indolor la palpate. Status ocularus: VIS OD = 1,0. Polul anterior e liniștit, mediile sunt transparente, în fundul de ochi cu aspect normal. OS. VIS = 0. Polul anterior cu congestie mixtă, corneea e opacifiată, c/c plină cu sânge.

D-za: OS contuzia globului ocular grad IV. Ruptura sclerotică cu inclavarea irisului. Examen primar în clinică: OD lipsa acuității vizuale, durere. Din spusele bolnavului două săptămâni în urmă a primit o lovitură cu piciorul în regiunea OD. Peste o săptămână a venit la examinare în SCR. Bolnavul periodic se tratează la Costiujeni cu d-cul: alcoolism cronic. Starea generală satisfăcătoare.

Concluzie : 1,2. Analizând datele documentelor medicale prezentate pe numele cet. Gozin Eu. s-a constatat: Contuzia a globului ocular drept cu inclavare irisului în ruptura limbale subconjunctivale, care au dus la pierderea completă a vederii (VIS OD= 0), care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, are drept consecință o incapacitate permanent de muncă mai mult de o treime și conform Acestui criteriu se califică ca vătămare corporale gravă.” (f.d. 23)

- procesul-verbal de confruntare din 13 noiembrie 2013, dintre partea vătămată Gozin Eu. și bănuitul Poiane A., anexat la fila dosarului 40, potrivit căruia se constată că Poiane A., a declarat că, la 31.07.2013, nu i-a aplicat careva lovituri lui Gozin Eu., ci dimpotrivă, găsindu-l în beci jos în stare avansată de ebrietate a chemat ambulanța și poliția pentru al ajuta.

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2785/D din 07 noiembrie 2013, potrivit căruia se constată că, expertul judiciar medico-legal a conchis asupra faptului că câte lovituri i-au fost aplicate lui Gozin Eu. nu este posibil de stabilit și când acestea au fost aplicate.

- încheierea pe materialul înregistrat în Registrul nr. 2 de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente, nr. 10293 din data de 09.08.2013 potrivit căreia se constată că organul de poliție IP Centru al DP din mun. Chișinău a fost sesizat despre faptul că: „Pe adresa str. Prepeșița 19, mun. Chișinău în subsol este o persoană la sol. Deplasându-mă la fața locului persoana în cauză s-a dovedit a fi cet. Gozin Eu., ce necesită intervenția de a fi spitalizat.” (f.d. 62)

- informația parvenită de la serviciul 902 la data de 09.08.2013, potrivit căreia se constată că cet. Poiane A., a comunicat organelor de drept despre faptul că o persoană suspectă este în beci. (f.d. 63)

- declarațiile părții vătămate de la etapa judecării cauzei de către prima instanță, potrivit cărora acesta a declarat că vătămarea ochiului a avut loc de la o așchie, în timp ce lucra cu „bulgarca” și nu de la lovitură aplicată de Poiane A.

Prin urmare, Colegiul lărgit specifică că inculpatul neîntemeiat a fost condamnat, întrucât din cele specificate supra, se conchide că versiunea inițială a părții vătămate precum că Poiane A. i-a aplicat o lovitură cu piciorul asupra ochiului drept la data de 31.07.2013 lui Gozin Eu., nu are un careva suport probant, cu excepția propriilor declarații ale părții vătămate.

În susținerea acestei statuări, Colegiul lărgit evidențiază că rapoartele de expertiză

medico-legale efectuate la 23 august 2013 și, respectiv, la 07 noiembrie 2013, au statuat că părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale grave, în urma cărora a pierdut vederea ochiului drept, iar cîte lovituri i-au fost aplicate lui Gozin Eu. nu este posibil de stabilit și cînd acestea au fost aplicate, la fel, nu a fost posibil de constatat, specificîndu-se că acestea *posibil* au fost aplicate în circumstanțele descrise de partea vătămată.

Totodată, este necesar de a menționa că rapoartele de expertiză medico-legale au fost făcute în baza fișei medicale de staționar nr. 17519 IMSP Spitalul Clinic Republican din care rezultă că cet. Gozin Eu. a fost internat la data de 13.08.2013 ora 15:30 cu diagnosticul: OS contuzia globului ocular cu ruptura sclerotică și inclavare irisului. La internare: partea vătămată a menționat că traumatismul a fost cu două zile în urmă, cu stare sincopală, acuză cefalee, contuzia globului ocular stîng.

Or, printre alte probe neapreciate, instanțele nu au analizat minuțios nici rapoartele de expertiză medico-legală nominalizate, întrucît așa cum se specifică în acestea nu este clar cînd totuși i-au fost aplicate lui Gozin Eu. lovituri asupra ochiului drept, în circumstanțele descrise de ultimul la etapa urmăririi penale, adică la data de 31.07.2013, sau atunci cînd este specificat în raport „*partea vătămată a menționat că traumatismul a fost cu două zile în urmă*”, adică la data de 11.08.2013.

La fel, nu este stabilit cu certitudine dacă pierderea vederii la ochiul drept a părții vătămate i-a fost cauzat acestuia în urma aplicării unei lovituri cu piciorul, sau de la o așchie, care i-a nimerit în ochi cînd acesta lucra cu un ferestrău circular, după cum relatează însuși Gozin Eu.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare, înainte de a se expune asupra vinovăției inculpatului urmau să dea răspuns la cîteva întrebări relevante cauzei, în primul rînd data cînd a fost accidentată partea vătămată și în ce circumstanțe.

Din materialele dosarului și din probele puse la baza condamnării lui Poiane A. nu se conchide indubitabil că anume inculpatul i-a aplicat careva lovituri părții vătămate la data de 31.07.2013 și în urma acestora ultimul a pierdut total vederea ochiului drept, întrucît analizînd probele, instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare declarațiile martorilor și celelalte probe scrise, fără a ține cont de alte circumstanțe și împrejurări, care servesc la stabilirea adevărului în prezenta cauză.

Totodată, este important de a menționa că, în ipoteza în care ar fi fost acceptată versiunea instanțelor precum că inculpatul i-a aplicat careva lovituri părții vătămate, la data de 31.07.2013, în urma cărora Gozin Eu. a pierdut total vederea la ochiul drept, instanțele urmau să stabilească cu certitudine din care motive partea vătămată nu s-a adresat pentru ajutor medical calificat timp de două săptămîni.

Așadar, potrivit actelor cauzei și probelor cercetate de instanțele ierarhic inferioare, Colegiul penal lărgit constată că, la data de 09.08.2013, organul de poliție IP Centru al DP din mun. Chișinău a fost sesizat de către cet. Poiane A., privitor la faptul că pe adresa str. Prepelița 19 din mun. Chișinău în subsol este o persoană la sol. Cînd colaboratorii de poliție s-au deplasat la fața locului, au constatat că persoana care se afla în subsol era cet. Gozin Eu., partea vătămată pe acest dosar, care era într-o stare de ebrietate alcoolică avansată și necesita a fi spitalizată. (f.d. 62)

După care, potrivit procesului-verbal de confruntare dintre partea vătămată și inculpat anexat la fila dosarului 40-41, se conchide că Gozin Eu. a declarat că în ziua de 09.08.2013, când a fost găsit în beci de către Poiane A., după ce a consumat singur o sticlă de vodcă, tot atunci a fost dus la spitalul Sfinta Treime din mun. Chișinău.

În atare circumstanțe, mențiunea din partea descriptivă a deciziei instanței de apel „... *Colegiul Penal indică cu certitudine că vina inculpatului Poiane A. a fost demonstrată cu certitudine, mai mult ca atât forța probatorie a circumstanțelor de fapt și de drept în cadrul judecării cauzei nu a fost prezentate probe concludente, pertinente și utile din partea apărării care ar pune la îndoială instanța referitor la nevinovăția inculpatului și nu s-a invocat nici un argument sau circumstanță care ar determina nerecunoașterea probelor prezentate de învinuire ca lipsite de o putere juridică conferită de legea procesual-penală.*”, este una declarativă.

Contrar celor reținute de instanța de apel, Colegiul lărgit specifică că, aceasta nu s-a expus asupra probatoriului administrat, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, adică conținutul probelor nu a fost analizat minuțios și nu a fost apreciată fiecare probă în parte, pentru a stabili cu certitudine ceea ce este relevant cauzei și dacă a fost sau nu comisă infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal de către Poiane A.

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, acceptând niște concluzii de ordin general, cu privire la conținutul declarațiilor date de martori. Discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor nominalizate, ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

În atare situație, se constată că instanța de apel, unilateral a examinat probele.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Termenul „*convingere intimă*” exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. Totodată, proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor.

Raportînd prevederile legale și jurisprudențiale menționate la verificarea și

aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul lărgit evidențiază că, instanța de apel nu a audiat partea vătămată suplimentar în cadrul ședinței de judecată, întrucât Gozin Eu. nu s-a prezentat la nici o ședință de judecată și locul aflării acestuia nu se cunoștea, iar instanța nici nu a reflectat în partea descriptivă a deciziei declarațiile părții vătămate expuse în textul sentinței de către instanța de fond, cu toate că le-a cercetat conform procesului verbal, bazându-și soluția de condamnare în privința lui Poiane A., pe niște probe indirecte, din care nu se conchide indubitabil vinovăția ultimului de cele incriminate.

Astfel, Colegiul lărgit constată că, în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea declarațiilor părții vătămate date la diferite etape ale procesului penal, la caz, fără a concretiza esența divergențelor și fără a le înlătura printr-o argumentare corespunzătoare.

În continuare, tot în același context se enunță că instanța de apel era obligată să se pronunțe în privința acestei erori admise de instanța de fond, deoarece eroarea de drept comisă influențează în mod direct și decisiv soluționarea justă a cauzei.

Instanța de recurs constată că instanța de apel, limitându-se la citirea materialelor din dosar, inclusiv a declarațiilor părții vătămate și ale martorilor, practic nu a procedat la aprecierea probelor, care au fost obiect de cercetare în prima instanță, în baza cărora s-a concluzionat necesitatea condamnării inculpatului, ci doar le-a redat parțial în partea descriptivă a deciziei.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că procurorul, în cazul dat, nu a susținut acuzațiile penale în privința lui Poiane A. în cadrul examinării prezentei cauze penale și în virtutea principiului „*in dubio pro reo*”, care constituie o expresie specifică a principiului prezumției de nevinovăție, nu trebuie să existe careva impedimente la dispunerea achitării persoanei, când nu sunt probe care dovedesc fără îndoială vinovăția acesteia.

În consecință, rațiunea pentru care Colegiul lărgit a conchis asupra nevinovăției inculpatului rezidă din considerentul că vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin careva probe pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmînd a fi interpretate în favoarea inculpatului, prin urmare se concluzionează asupra necesității dispunerii în privința lui Poiane A., condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, achitarea, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de dînsul.

9. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Poiane Anatolie, casează total sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 iulie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie

2015 și dispune achitarea lui Poiane Anatolie Vasile, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 23 iulie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

TIMOFTI Vladimir

Judecător

TOMA Nadejda

Judecător

MORARU Petru